

Eduard Vallès i Pallarès

Eduard Vallès i Pallarès va néixer el 20 de novembre de 1971 a Horta de Sant Joan (Terra Alta). Besnebot del pintor Manuel Pallarès, íntim amic de Picasso des de la infantesa, es formà influït fortament per aquests antecedents familiars. Recordem que Picasso deia sempre que tot el que ell coneixia de la vida ho havia après a Horta, el poble del seu amic, on passà nou mesos de la seva infantesa.

Vallès es doctorà en història de l'art per la Universitat de Barcelona, amb la tesi *La influència de l'art català sobre Picasso a través de dues generacions: Santiago Rusiñol i Isidre Nonell com a paradigmes (1897-1904)*, llegida el gener de 2016. També és màster en estudis avançats en història de l'art per la mateixa Universitat, postgraduat en direcció d'institucions, plataformes i equipaments culturals per la Universitat Pompeu Fabra i màster en desenvolupament local i regional per la Universitat de Barcelona, amb un treball final sobre l'Ecomuseu dels Ports.

Es va formar al costat de Josep Palau i Fabre, que li va encarregar, l'any 2002, la direcció de la seva fundació, a Caldes d'Estrac, de la qual va ser el primer director. És conservador d'art modern i contemporani del Museu Nacional d'Art de Catalunya i també és membre de l'equip de direcció del Centre Picasso d'Horta de Sant Joan. Anteriorment, havia estat conservador del Museu Picasso de Barcelona. En l'àmbit docent, és coordinador del mòdul de conservació i restauració del Postgrau de Museologia (Universitat Pompeu Fabra) i ha estat professor del Màster d'Estudis Avançats en Història de l'Art (Universitat de Barcelona).

S'ha especialitzat en l'obra de Picasso i en l'art català del final del segle XIX i principi del segle XX. Va ser responsable de la xarxa catalana d'entitats picassianes. És autor de diversos llibres sobre Picasso, com ara *Picasso i Rusiñol. La cruïlla de la modernitat* (Consorci del Patrimoni de Sitges, 2008), que el va revelar com un gran investigador, i *Picasso. Obra catalana i Picasso i el món literari català* (Enciclopèdia Catalana, 2015). Aquest darrer treball va ser el resultat d'una llarga recerca iniciada l'any 2006, després

d'haver obtingut un ajut del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya per a la recerca. En aquest llibre s'estudia en profunditat la relació de Picasso amb els literats i les publicacions catalans durant els anys que va viure a Barcelona.

Ha estat director científic, amb Malén Gual, de la *Guia del Museu Picasso de Barcelona* (Museu Picasso de Barcelona, 2015), publicada en diversos idiomes. Així mateix, ha estat comissari de diverses exposicions sobre Picasso i ha elaborat textos de fons per als catàlegs corresponents, com ara *Picasso. Amics catalans de joventut* (Centre Picasso d'Horta, 2009); *Picasso versus Rusiñol* (Museu Picasso de Barcelona, 2010); amb Isabel Cendoya, *Yo Picasso. Autoretrats* (Museu Picasso de Barcelona, 2013), i *Picasso-Perpinyà. El cercle íntim, 1953-1955* (Museu Jacint Rigau, Perpinyà, 2017).

També ha participat amb textos sobre Picasso en catàlegs d'exposicions, com *Paisatges del sud* (Caixa de Tarragona, 2008), *Picasso 1936. Emprems d'una exposició* (Museu Picasso de Barcelona, 2012), *El primer Picasso. A Coruña 2015* (Museo de Belas Artes da Coruña, 2015), *Picasso et les arts et traditions populaires* (Musée de Civilisations de l'Europe et de la Méditerranée, 2016) i *El taller compartit: Picasso, Fin, Vilató i Xavier* (Museu Picasso de Barcelona, 2017). Així mateix, ha escrit pròlegs per a llibres, com ara *Picasso-Cataluña. 1896-1973. Guía de exposiciones* (de Rafael Inglada, 2012) i *Antoni Tàpies. Picasso el héroe* (Fundación Picasso Museo Casa Natal, Màlaga, 2015).

Ha estat director de diversos cursos universitaris sobre Picasso, com ara *Picasso i Catalunya* (amb Núria Gil; Universitat Rovira i Virgili, 2007), *Picasso i Barcelona* (amb Mireia Freixa; Universitat de Barcelona, 2008) i *Picasso. Amics i paisatges* (amb Núria Gil; Universitat Rovira i Virgili, 2009). Ha estat assessor científic del documental *On tot va començar... Picasso i Barcelona* (2011), així com membre del comitè científic de l'esmentada exposició, «El primer Picasso. A Coruña 2015», i, també, de l'exposició «Picasso. Bleu et rose», que tingué lloc al Museu d'Orsay a final de l'any 2018, en coproducció amb el Museu Picasso de París.

Com a director de la Fundació Palau, va alternar la conservació del fons literari de Palau i Fabre amb la de la seva col·lecció artística, en què, a més de Picasso, es conserven obres de Joaquim Torres Garcia, Pau Gargallo, Josep Mompou, Joan Rebull, Antoni Clavé, Antoni Tàpies i Miquel Barceló, entre d'altres. Ha treballat, amb Elias Gastón, sobre l'obra de Manuel Pallarès a partir del catàleg *Manuel Pallarès - Pablo Picasso. 78 anys d'amistat* (Centre Picasso d'Horta de Sant Joan, 2001), així com la de Carles Casagemas, amb l'exposició «Carles Casagemas. L'artista sota el mite» (Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), Barcelona, 2014) i la de «Torné Esquiús. Poètica quotidiana» (MNAC, 2017). Aquestes mostres van donar com a resultat biografies i inventaris d'obres molt reveladors dels tres artistes.

També ha assessorat científicament i ha coordinat exposicions d'altres artistes, com ara «Perejaume. Can Riera de Fuirosos, Ca l'Oller de la Cortada» (Fundació Palau, Caldes d'Estrac, 2003) i «Ismael Smith, reivindicat» (Fundació Palau, Caldes d'Estrac, 2005).

Ha escrit articles en catàlegs d'exposicions sobre Perejaume (Fundació Palau, 2004) o Josep Mompou (Fundació Caixa de Catalunya, 2009), entre d'altres. Ha redactat fitxes per a catàlegs d'institucions, com la Fundació Francisco Godia, el Museu de Montserrat o el Museu del Cau Ferrat de Sitges. Ha col·laborat amb articles en volums col·lectius, com ara *Història de les Terres de l'Ebre* (Ilercavònia, 2010), el portal Culturcat (Barcelona, Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, 2009), *Pintura modernista* (Enciclopèdia Catalana, 2016) o el *Diccionari d'historiadors de l'art català, valencià i balear*, que edita en línia l'IEC. En un altre registre, ha realitzat recerques sobre colleccionisme artístic, com ara el colleccionisme de l'obra de Picasso a Catalunya («Memoria Artium», Universitat Autònoma de Barcelona, 2014), així com una biografia del mecenes barceloní Lluís Garriga Roig, acompanyada de la història del seu llegat artístic i la reconstrucció virtual de la seva col·lecció (amb Isabel Cendoya; «Memoria Artium», Universitat Autònoma de Barcelona, pendent de publicació).

A part de la competència profunda que el doctor Vallès té sobre l'art català i internacional dels segles XIX i XX, el seu nivell de coneixements sobre Picasso i la seva obra és espectacular, virtut que li és reconeguda internacionalment. És, sens dubte, un dels millors especialistes mundials del tema, cosa que li ha permès de fer aportacions destacades ja consolidades, abans desconegudes, a la biografia i l'obra del gran artista, que solen enfortir els lligams que tenia la seva obra amb orígens catalans.

D'altra banda, tot i viure a Barcelona, Vallès no s'ha desvinculat mai de la Terra Alta, on continua tenint residència i interessos culturals, circumstància que accentuarà la presència de l'IEC en aquella regió del país.

Text llegit pel senyor Francesc Fontbona i de Vallescar en el Ple del dia 8 de novembre de 2018